

ערך יהודה בן-צור

עליית גח"ל (גיוס חו"ל) - 1948

האניה 'כלנית' - Mala

רישום בצי הסוחר הישראלי מס' 35 - ינואר 1949 - בשם 'תבור'.

נבנתה בשנת 1896 כיאכטה פרטית מהודרת של תיאודור רוזוולט. שירתה במשמר החופים האמריקני בשם Mayflower. באביב תש"ח נרכשה בארה"ב ע"י 'המוסד לעליה ב' לאחר ששמה הוסב ל Mala¹. בעלת כושר העמסה של 2000 טון ומהירות 10 קשר (במקור 17 קשר). אנשי הצוות היו יהודים מתנדבים מצפון אמריקה, רבים מהם חברי השומר הצעיר. [הערת מערכת: מאחר ונרכשה, הוכנה וצוותה בארה"ב במסגרת המוסד לעליה ב' יש הרואים בה את אחרונת אניות המעפילים; אנו איננו סופרים אותה במנין אניות המעפילים מכיוון שהפלגות העולים שלה נעשו כבר במסגרת 'המוסד לעליה']. ערכה שתי הפלגות עם עולים במסגרת 'המוסד לעליה'. בסיום ההפלגה הראשונה מלה-סיוטה שבקרבת מרסיי לנמל חיפה הותקף הנמל ע"י מטוסים סוריים אך לאניה לא נגרם שום נזק. האניה הגיעה לחיפה ב-11 ביולי 1948, כשירי הגיוס שבקרב העולים גויסו מידית וחלקם אף הספיקו להלחם בקרבות מבצע דני לכיבוש לוד רמלה ולטרון.

מקור	הסבר ופרשנות
8 ליולי 1948 – ע"ב'. מתקרבת לאיי יוון. מובילה 1,150 איש מ'סידני'.	מיועדת להסעת עולים. הפליגה מלה-סיוטה ב- 4/7 עם 1,150 איש בתוכם 912 מגויסי חו"ל. רב החובל אמריקני ו- 41 אנשי צוות, כולם יהודים ² .
16 ליולי – ביום 11/7 הגיע ל'ארנון' (מה יהיה גורלו יחליטו ב'ארנון'). גמרנו את הטיפול בה עד הודעה חדשה.	הגיעה ארצה ב- 11/7 ³ בסיום ההפוגה. על המשך פעילותה יוחלט בארץ. 'המוסד' באיטליה סיים את טיפולו עד להחלטה.
21 ליולי – יצא את 'ארנון' ב- 18/7 בדרך ל'סידני'.	הפליגה מחיפה ב- 18/7 בדרכה למרסיי.

¹מחברות שאול, תיק 1954/24/1 עמ' 1 ו- 19 ארכיון צה"ל.

²המלווה-מפקד, ימאי הפלי"ם, אפרים טלמון. מלווה נוסף – ראובן אשכנזי. אלכס שור חזר ארצה.

³בהיותה בנמל, הפציצו 2 מטוסים סוריים את הנמל. אף אוניה לא נפגעה (עדויות של וילי רוסטוקר, שמשון עדן ורס"ן אבי כהן, ענף היסטוריה, ח"א). לב-ג דווח על פגיעה בקורבטה [התקווה' ?], 'יומן המלחמה', עמ' 601.

מבוסס על החומר המצוי באת"ה, סימול א/1/זקימ/123 (עיזבון זקימוביץ) 1

ודברי הסבר ופרשנות של יהודה בן-צור (מאי 2001).

במרסיי. הכנות לקראת התאמתה לקלוט 4,000 נוסעים.	26 ליולי – ב'סידני. ההכנות שתיקח 4,000.
במרסיי	29-30 ליולי – נמצאת ב'סידני.
'ע"ב, עליית גח"ל. עדיין במרסיי.	17-19 לאוגוסט – 'ע"ב. עומדת ב'סידני.
ב- 3/9 הגיעה ארצה עם עולים. השלימה את הפלגתה השנייה.	13-5 לספטמבר – ב- 3/9 הגיע ל'ארנון.
ב- 12/9 הפליגה מחיפה.	14-16 לספטמבר – 12/9 עזבה את 'ארנון.
ב- 17/9 עברה את מיצר מסינה.	18 לספטמבר – 17/9 שעה 20.00 עברה את המיצר.
מתקרבת למרסיי.	19-22 לספטמבר – מתקרבת ל'סידני.
במרסיי.	25 לספטמבר עד 1 לאוקטובר – נמצאת ב'סידני.
תיקונים במרסיי	8 לאוקטובר – עומדת ב'סידני בתיקונים.
במרסיי	12-14 לאוקטובר – נמצאת ב'סידני.
תיקונים במרסיי	16-28 לאוקטובר – עומדת ב'סידני בעבודות.
עדיין בתיקונים במרסיי. יתכן ותועבר להמשך תיקונים באיטליה באחריות בנימין ירושלמי.	31 לאוקטובר – נמצאת ב'סידני בעבודות. יתכן שתעבור לעבודה ל'שדל' בני.
בתיקונים במרסיי.	3 לנובמבר עד 3 לדצמבר – ב'סידני בעבודות.
במרסיי	5-19 לדצמבר – נמצא ב'סידני.
תיקונים במרסיי	22-26 לדצמבר – נמצאת ב'סידני בעבודות.
תיקונים במרסיי. תהיה מוכנה בפברואר 1949.	28 לדצמבר – נמצאת ב'סידני בעבודות. תהיה מוכנה בחודש פברואר.
עדיין בעבודות במרסיי. ⁴	29 לדצמבר עד 31 לינואר 1949 – בעבודות ב'סידני.

להלן כמה רישומים ממטה 'המוסד לעלייה ב'. 'יומן מבצעים – פאריס 1947':

15.7.48: "דני' [זאב שינד] מנהל מו"מ על כלי 'ה' [דגל הונדורס] ל- 3.5-4 אלפים איש.
המחיר בין 220/250 'סטפנים' גדולים [אלפי \$]."

17.7.47: "דני' מנהל המו"מ על הכלי... יכיל לכל היותר 3,500 איש. המחיר נראה לו קצת
יקר... מחפש גם הצעות אחרות..."

[לאחר מכן 'דני' הגיע לביקור עבודה באיטליה]:

22.8.47: "דני' קיבל התקפת אפנדיקס ויצטרך להתנתח בגנואה. 'ברג' [פינו'
גינזברג] מברר האם אפשר להעבירו אל 'ברג' [ז'נבה]... יצטרך לשכב כ- 15 יום...".

23.8.47: "דני' נפצע אמש. מצבו בסדר".

26.8.47: "דני' יצטרך לשכב כ- 15 ימים".

27.8.47: "מצבו של 'דני' טוב. צריך לשכב... שבוע ואח"כ לנוח שבוע".

⁴ "התיקונים אמורים היו להימשך מספר חודשים ובסופם, קוון כולם, שהאנייה תפליג מהר ובבטחה. הודות
למהירות הגבוהה המצופה, לאחר התיקונים, נעשו תוכניות להועיד אותה כספינת משמר וסיוור חופים"
[מצוטט ממחקר שערך רב-החובל הלל ירקוני]. התוכניות נגנזו ובספטמבר 1949: "האנייה הוצעה למכירה
לגרטה", בהיותה בת 53.

רישום ב'יומן המלחמה', ד. ב-ג עמ' 34 ב-10.12.47: "שייקה דן או זאב שינד עומדים לצאת לוושינגטון...".